Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Perejoanet

Gelida

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Al final del carrer Martí Coma Rovira i l'autopista AP-7.
Emplaçament	Zona agrícola
Alçada:	148

Coordenades:

Latitud:	41.446333350116
Longitud:	1.8744456768036
UTM Est (X):	405980
UTM Nord (Y):	4588917

Classificació

Número de fitxa	08091 - 246
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XIV - XVI -XVIII -XIX
Autoria de l'element:	Desconeguda
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	La casa està en procés d'enrunament. Ha perdut la coberta en bona part de l'estructura de coberts / cellers i el cos principal de la masia, també enfonsada, està amenaçada.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BCIL / Immoble / 8365-I Sòl de Protecció Especial de la Vinya (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès) Número de fitxa del Catàleg de Patrimoni del POUM E2- 05
Data aprovació:	dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari	
Generalitat i altres	

inventaris	Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2667
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	000707600DF08H0000QP
Autoria de la fitxa	Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa:	dg., 26/05/2024 - 11:05

Descripció

El conjunt de can Perejoanet està format per una masia de planta rectangular, a la qual hi ha adossada una nau de grans dimensions que havia estat un celler. Aquest cos de planta rectangular, ocupa gairebé quatre vegades la superfície de la masia. Els materials constructius principals del conjunt són la pedra, el maó i la fusta, però també destaca la presència de tàpia en el mur de la masia, poc habitual en el terme.

Segons l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic, quan es va fet la descripció abans que l'interior s'enfonsés, constava de planta baixa, pis i golfes. Un dels elements destacats era la presència d'un nombre considerable d'elements estructurals de la casa fets amb pedra treballada. A més dels elements exteriors encara visibles, com les grans dovelles de pedra de la porta amb arc de mig punt, o els brancals, llindes i ampits de les dues finestres principals, es fa esment que a l'interior, molt deteriorat (1982), hi havia una entrada i un menjador-cuina, i una escala que conduïa al pis superior on existien portals amb motllures enguixades de tradició gòtica que donaven accés a les habitacions.

Un element encara visible a la façana principal és el rellotge de sol, del qual se n'endevina una forma circular, i del qual es conserva el gnòmon com a principal testimoni.

Els coberts adjacents disposen d'un parament de mur de pedra sense desbastar, cantoneres treballades i l'ús de maó en els marcs i llindes (alguns són amb arc rebaixat) de portes i finestres, tot i que algunes obertures menys importants són de fusta.

Història

L'historiador local Ramon Rovira ha estudiat a fons la història de la masia, identificant la seva documentació més antiga, que data de mitjan segle XIV. A partir de la genealogia de les famílies que havien estat propietàries del mas, Rovira ha reconstruït la història del lloc.

La història de can Perejoanet està estretament vinculada a la família Oller, un cognom present al poble des de la segona meitat del segle XIII, però que al llarg dels segles ha viscut diverses ramificacions, tot i que possiblement parteixen d'un tronc comú, malgrà que, segons Rovira, encara no s'ha pogut contrastar. Les primeres mencions documentades dels Ollers daten de 1264, amb Berenguer Oller. Hi ha, a finals del segle XIV, els Oller de can Perejoanet, els de la Cauma (can Toni Oller), els St. Salvador són més tardans, a finals del s. XV, possiblement, i els de ca n'Oller de la Muntanya que és una línia que surt de can Perejoanet ja principi del XVII. Durant els segles XVII i XVIII, els Oller adopten el nom de Peroller per diferenciar-se d'altres branques familiars. Al segle XVIII, la masia passa a mans de la família Alegre de Castellví de Rosanes a través d'una pubilla, i més tard, a la família Rossell de la Muntanya. Rovira també ha documentat un del mas de l'any 1807 on descriu la masia a l'època: "Tota aquella casa amb els seus corrals baluards, cellers i altres dependències". A finals del segle XIX, es van construir grans cellers annexos i, també

disposà d'una era i corrals.

A tall de curiositat, l'any 1986, en un article de Festa Major, es publicava un breu sobre l'últim carro de Gelida, el qual pertanyia a can Perejoanet.

Bibliografia

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

CARAFÍ, Enric (2014). "Cultura més que mai". *Programa Festa Major* 2014, pp. 70-80.

CARAFÍ, Enric (2004). "Patrimoni Arquitectònic de Gelida: Clarors i Ombres". *Programa Festa Major 2004*. pp. 86.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps.* Andana Edicions.

ROVIRA, Ramon (2005). "Aproximacions i precisions sobre els remences a la Baronia de Gelida". Programa Festa Major 2005. pp. 118-120.

ROVIRA, Ramon (1998). "Alguns cognoms de Gelida". Programa Festa Major 1998. pp. 31-35.

ROVIRA, Ramon (2004). Els llibres de matrícula de Gelida, 1846-1878. Programa Festa Major 2004. pp. 62-66.

ROVIRA, Ramon (1992). "Les arrels medievals del Puig (Gelida)". Programa Festa Major 1993. pp. 85-89.

MOSEGUÍ, Jaume (2024). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Gelida. AJUNTAMENT DE GELIDA. 2024.

Enllaços d'interès:

Can Perejoanet - Gelida.org
Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya
Programa Festa Major 2004
Programa Festa Major 2005
Programa Festa Major 2014